

2.B SAMOŠTÚDIUM 16.11.2020 – 20.11.2020

MAT – Mgr. Čakajdová lubicacakajdova@gmail.com

Študenti, vo vlastnom zaujme vypracovať úlohy do 20. 11.2020. Podobné úlohy vás čakajú na písomnej práci, po tomto termíne. Čakajdová

Pri posielaní uloh: meno+ trieda!
dodržať termín!

vyčítať do zocitov!!!

13.11. - 20.11. 2020.

triedy 2.A, 2.B

OPRAKOVANIE TC FUNKCIE :   Príprava na pís.prácu

Pr.1 Daná je $f: y = -3x + 4$ vyčítajte: $y = 2, \quad x_{1,2,3} = ?$

odpoveď a.) b.) $f(0) =$ $x_1 =$ $f(-1) =$ $x_2 =$ $f(2) =$ $x_3 =$	a) $f(0)$ b) $f(x) = -5$ $f(-1)$ $f(x_2) = 1$ $f(2)$ $f(x_3) = -14$
---	---

Pr.2 Daná je $f: y = 4x - 2$ vyčítajte:

a.) nulový bod, zapíšte $P_0 = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$
 b.) priesečník s „x“ $P_x = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$
 c.) priesečník s „y“ $P_y = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$

Pr.3 Zistite, ktorá funkcia na obrázkoch sú

a.) monotónne rastúca: _____
 b.) monotónne klesajúca: _____
 c.) ohraničená: _____
 d.) nie sú monotónne: _____

e.) párna: _____
 f.) nepárna: _____

g.) zapíšte k obrázkom D_f, H_f

SJL - PaedDr. Krajčovičová

ROZPRÁVANIE

Charakteristickými črtami je ucelenosť, časová následnosť a príčinná súvislosť deja. Rozprávanie oboznamuje čitateľa s nejakým príbehom, udalosťou. Pri rozprávaní sa zachycuje dej aj s okolnosťami, ktoré s tým súvisia, čiže **dejová línia**, ktorá sa odohráva v čase a v priestore.

Umelecké rozprávanie sa člení na **pásmo rozprávača** a **pásmo postáv**.

Druhy rozprávačov

- **autorský** – vševediaci, rozvíja príbeh, opisuje, komentuje, uvádza reč postáva, zobrazuje prostredie. Pozerá na všetky postavy s nadhľadom, vidí svoje postavy zvonka aj zvnútra, vyostruje konflikty medzi postavami.

Rozprávanie je v 3. os. sg. = **on-rozprávanie**

- **priamy** – úlohu rozprávača prevezme jedna z postáv diela. Často prerozpráva príbeh v 1. os. sg., akoby ho on sám zažil = **ja-rozprávanie**

- **oko kamery** – zachytáva vonkajšie znaky, črty, činy postáv; o vnútornom svete postáv vieme len z ich konania.

Pásmo postáv – prostriedok, ktorým autor dramatizuje rozprávanie:

1. **replika** – prehovor jednej postavy

2. **monológ** – súvislý, neprerušovaný prejav 1 postavy

3. **vnútorný monológ** – myšlienky, nevypovedaný prehovor 1 postavy

4. **dialóg** - rozhovor najmenej 2 postáv; striedajú sa repliky, zapisujú sa priamou rečou

- rozvíja príbeh, stupňuje konflikt, charakterizuje postavy

Klasické rozprávanie má tieto časti:

· **Úvod** – *expozícia* – opis prostredia, údaj o čase, zoznámenie sa s postavami

· **Zápletká** – *kolízia* – zauzľovanie deja

· **Vyvrcholenie deja** – *kríza*

· **Obrat v deji** – *peripetia* – dramatický zvrät

· **Rozuzlenie**

V rozprávaní má veľký význam **úvod**. Rozoznávame tri hlavné druhy úvodu románu alebo poviedky:

Expozícia – úvodný opis prostredia a postáv

In medias res – vpadnutie priamo do deja (do stredu veci)

Retrospektíva – pohľad naspäť. Začína sa vyvrcholením alebo rozuzlením príbehu, až

potom sa dozvedáme, ako sa príbeh začal a rozvíjal. Tento spôsob sa používa najmä

v detektívkach.

Dramatizujúce a estetizujúce jazykové prostriedky:

- krátke vety, opakovanie

- nedokončené vety

- historický prízent

Rozprávací slohový postup sa uplatňuje v epických umeleckých textoch (*rozprávka, povesť, poviedka, novela, román*), v publicistických beletristických žánroch (*fejtón, reportáž,...*) a v hovorovom štýle.

Každý autor rozprávania má individuálny štýl!

ROMANTIZMUS V SLOVENSKEJ LITERATÚRE

Literárny program štúrovcov

Štúrovci sa opierali o ľudovú slovesnosť, napodobňovali ju. Hlavným literárnym okruhom sa stáva lyrika. Najčastejším útvarom bola balada. Typická je sylabická prozódia. Rozvíja sa aj próza, ale v menšom rozsahu – historické povesti, kratšie prózy zo súčasného života.

Veršový systém štúrovcov bol jednoduchý, vychádzal z ľudovej poézie, napodobňoval ľudový verš a hudbu. Používali **sylabický veršový systém** - často sa nazýva aj Štúrovský veršový systém. Ide o najstarší veršový systém.

Jeho znaky sú:

1. izosylabizmus (rovnoslabičnosť, gréc. *syllabe* = slabika) – opakovanie veršov s rovnakým počtom slabík,
2. výskyt združeného rýmu,
3. intonačná prestávka v strede verša (dieréza – veršový predel), ktorá ho intonačne rozdeľuje na dve časti – dva polverše,
4. rytmicko-syntaktický paralelizmus – zhoda veršového (významového) a rytmického členenia (končí veta a zároveň končí verš),
5. spájanie veršov do dvoj- a trojverší.

Medzi najznámejších štúrovcov patria:

Samo Chalupka – najstarší básnik, vyjadruje v básňach lásku k domovine

Janko Kráľ – najrevolučnejší básnik romantizmu

Andrej Sládkovič – jediný písal o láske k žene, ktorá mu splynula s láskou k vlasti

Ján Botto – najmladší, písal až po revolúcii 48/48

SAMO CHALUPKA: Mor ho!, Turčín Poničan, Boj pri Jelšave, Branko, Likavský väzeň,

Mor ho! - hrdinská báseň, lyricko-epická, historická

- cisár Constantinus v r. 358 vtrháva do Panónie, aby si podrobil Slovákov

- slovanskí junáci prinášajú mierové posolstvo – slobodomyselnosť, hrdosť

Vítajú ho chlebom a soľou, ale on im oznamuje, že si ich prišiel podrobiť. Mládenci sa aj napriek presile vrhajú na cisára so slovami „Radšej zhynúť ako byť otrokom“ Výkrik „MOR HO“ by sme mohli preložiť vo význame „na neho, do boja“. V čase SNP to bol bojový pokrik slovenských partizánov, keď útočili na Nemcov

- cisár neuznáva ich slobodu, junáci zomierajú v boji proti presile, no ako víťazi

- hrdina je kolektívny/všetci konajú ako jedna bytosť/

· hlavná myšlienka – boj za slobodu („voľ nebyť ako byť otrokom“)

JANKO KRÁĽ: Šahy, Zaliata panna vo Váhu a divný Janko, Jarná pieseň, Orol vták

Zakliata panna vo Váhu a divný Janko - balada

- vyjadrené všetky rozpory, smútok, nespokojnosť so svetom, ale aj láska k ľuďom a vôľa priniesť im slobodu,

- v prvej časti lyrický opis svojho vnútra, nenachádzajúceho nikde pokoj, neuznáva tradície, bočí od ľudí, vyhľadáva samotu.../romantický hrdina/

- druhá časť: baladický príbeh - Janko uvidí zakliatu pannu vo Váhu a vrhne sa do vody, aby ju zachránil.

Keď ju zachráni, splní mu želanie. Podmienkou prežitia je, že musí mať všetky veci naopak. Janko si zabudne vyvrátiť vrečko naopak a utopí sa. Ráno nájdú pastieri jeho mŕtve telo. Postava divného Janka má autobiografické prvky, autoštylizácia.

ANDREJ SLÁDKOVIČ: Marína, Detvan, Nehaňte ľud môj

Marína - ľúbostná lyricko-epická skladba, má dve časti

- 10-veršové strofy

- prvá časť – nešťastná láska k Maríne. Inšpiroval sa skutočnou láskou, Máriou Pišlovou, s ktorou sa zoznámil, keď ju súkromne doučoval. Kvôli nedostatku peňazí, mu ju však rodičia odmietli dať za ženu. Neskôr sa vydala za bohatého medovníkára.

- druhá časť: reflexívno-symbolická časť, láska nadobúda nadosobný spoločenský charakter, postupne sa prelína básnikova láska k dievčaťu s láskou k otčine (preto bola báseň napádaná) Skladba je o láske, mladosti a kráse. Patrí medzi najkrajšie ľúbostné básne v slovenskej poézii.

V závere prirovnáva ich lásku k „diamantu, ktorý v hrude nezahynie“

Detvan: - lyricko-epická skladba

- 5 spevov: Martin, Družina, Slatinský jarmok, Vohľady, Lapačka

- Dej sa dohráva sa na Slovensku, v Detve za vlády kráľa Mateja Korvína.

Hlavnou postavou je idealizovaný slovenský mládenec Martin, ktorý zabije kráľovského sokola, keď útočí na zajaca. Oslobodí svoju milú Elenu z rúk zbojníkov. Prizná sa kráľovi, že mu zabil sokola, aj keď mu hrozí trest smrti. Kráľovi sa páči jeho odvaha a ponúka mu miesto v jeho slávnom Čiernom

pluku. Martin súhlasí, ale chce si ponechať symboly svojej slovenskej príslušnosti: valašku, vrkoče, fujaru a svoju milú Elenu. Obaja mladí ľudia Martin a Elena / odmietne dvorenie kráľa/ vystupujú ako zidealizovaní Slováci

JÁN BOTTO: Žltá ľalia, Margita a Besná, Smrť Jánošíkova

Žltá ľalia – balada o porušení manželskej prísahy vernosti – Eva sa po Adamovej smrti vydá a ten si po ňu príde

Smrť Jánošíkova - lyricko-epická, reflexívna skladba

- 9 spevov + lyrický predspev

- idealizácia

- 9. spev – alegorický. Jánošíkova svadba s kráľovnou víl = nesmrteľnosť LITERÁRNY DRUH:

lyrika

LITERÁRNY ŽÁNER: balada

LITERÁRNE OBDOBIE: romantizmus

TÉMA: Obraz zľapania a popravy Juraja Jánošíka

IDEA: V tomto diele chce autor zobrazit' Jánošíka ako junáka slobody. Nechce opísať jeho hrdinské skutky, ale chce vyjadriť svoje city, ťažký osud poddaných, bezradnosť a odvahu slovenského národa. Súvisí to s pochmúrnou situáciou v slovenskom národnom živote, keď po porážke viedenskej revolúcie definitívne zhasli nádeje Slovákov na slobodu.

RÝM: združený a a b b

LYRICKÝ SUBJEKT: Juraj Jánošík

Úvod: V ňom cez alegóriu matky a jej detí posielala svoje verše po Slovensku v obave, že je to zakliata krajina, a nenájdu odozvu. No oni stretnú hôrných chlapcov, ktorí sa ich ujmú.

1.SPEV: Oslava Jánošíka a jeho družiny. Vatra, okolo ktorej sedia je symbolom slobody a voľnosti. V závere dohorieva, družina sa dozvedá o Jánošíkovi, ktorého zľapali a uvedomujú si svoj koniec.

2.SPEV: je obrazom zľapania Jánošíka. Jánošík má nadprirodzené schopnosti presne tak, ako to podáva ľudová rozprávka. Je nezraniteľný, lebo má v opasku silu, ktorú možno zničiť strelou spakruky.

3.SPEV: postava Jánošíka je pasívna. Jánošík je vo väzení, prichádza k nemu v podobe dievčiny duša ľudu a nežným prostonárodným tónom ľudovej balady sa s ním lúči ako milá s milým.

4. SPEV: je stavaný na kontraste skutočnosti a sna. Jánošík vo väzení sníva krásny sen voľnosti a slobody, spomína na svoj život a prichádza k nemu diabol, ktorý mu pripomína blížiacu sa smrť.

5.SPEV: precitá a uvedomuje si svoje polozenie.

6.SPEV: Jánošíka vedú k šibenici.

7.SPEV: v deň popravy smúti nebo i zem ako matka nad rakvou svojho syna.

8.SPEV: predstavuje Slovensko po Jánošíkovej smrti. Všade je smutno ako v zakliatej krajine.

Nevidieť ani znaku, že by prišiel nový život. Ľud si o Jánošíkovi rozpráva povesti, v ktorých sa stáva symbolom slobody a boja proti krivde.

9.SPEV: v **alegorickom obraze Jánošíkovej svadby s kráľovnou víl v jej svete Botto ukazuje budúce víťazstvo oslobodenej krajiny a ľudu. Svadba s kráľovnou víl symbolizuje jeho nesmrteľnosť**

Ján Botto

básnik, najvýraznejší predstaviteľ slovenského literárneho romantizmu

* 27.01.1829 Vyšný Skálnik

† 28.04.1881 Banská Bystrica

Prvotiny publikoval v rukopisných zábavníkoch levočského lýcea (Život, Holubica, Považie). Čerpal z ľudovej poézie, jej námetov, obraznosti a symboliky. Obraz súčasného Slovenska premietal do alegorického sveta povestí, svojím rozprávkovým námetom dával vlastenecký podtext.

Najväčší úspech dosiahol básňou Smrť Jánošíkova, komponovanou metódou kontrastu. Cez postavu ľudového hrdinu sa vyslovoval o dobových problémoch a situácii v národnom živote, aktualizoval ľudové tradície a zvýraznil v nej hodnoty živé aj v tom období.

Z ľudových tradícií si vzal námety aj pre balady. Neaktualizoval ich, rešpektoval postupy baladického žánru, zvýrazňoval v nich predovšetkým tragické životné pocity.

Inšpiroval sa aj slovenskou národnou poéziou, ktorú voľnejšie adaptoval. Jeho poézia dôsledne využívala melodiku ľudovej poézie. Ukázala na nové možnosti básnického zobrazenia skutočnosti oživovaním ľudovej tradície a vystihnutím národného koloritu.

Balady

Dva hroby

Z vysokých javorov lístočky padajú

Tajný súhaj

Práčka na Rimave

Rimavín

Žltá ľalia

Ctibor

Margita a Besná

Lucijný stolček

ANJ - Mgr. Ondrušová

Opakujete lekciu 6 – slovná zásoba, gramatika.

Písomná úloha:

Napíš esej na tému *People and Society*, (160 – 180 slov) podľa nasledovných bodov:

- What troubles do young have nowadays?
- What do you think about breaking rules?
- How should (and shouldn't) people behave when they want to visit someone?
- How do people celebrate their birthdays in your family?

Píšte vlastnou rukou do zošita alebo na papier (práce písané na počítači posudzujem ako nesplnenú úlohu), foto mi pošlite do 22.11.2020.

NEJ - Mgr. Nováčiková

- s. 180/1 - ktorá odpoveď je správna
- s. 180/2 - doplňte
- s. 181/3 - ktorá odpoveď je správna
- opakovať si 6. lekciu

Tento týždeň si napíšeme previerku od 18. - 20. 11. 2020. V pondelok 16. 11. mi dáte vedieť ktorý deň a čas. Ak niekto zo skupiny nerozumie učivu, viete, že mi môžete dať vedieť a vysvetlím vám to. Pošlite mi len cvičenie s. 180/1 (daniela.novacikova@gmail.com), ostatné si vypracujte v cvičebnici alebo do zošita. Vypracované cvičenie mi musíte poslať vždy v daný týždeň vo štvrtok do 12. hod.

RUJ – Mgr. Chudá

добрый день

студенты

Úlohy prosím zaslať obvyklým spôsobom, v stanovenom termíne

- Pracujeme s učebnicou ,str. 91 – **prečítať s porozumením**, pretože podľa toho budeme vypracovávať dialógy.

- Str. 92 - cv. 4.4 - skúste vytvoriť dialógy podľa zadania úlohy č.1.Pomôžte si predchádzajúcimi článkami – 4.2.

- Str. 4.4 skúste pomocou internetu, alebo svojho intelektu priradiť k jednotlivým fotografiám ich umeleckú profesiu a akej boli národnosti

maliari → художники ,spisovatelia- писатели ,skladateľ → композитор

OBN – Mgr. Chudá

Štát a jeho znaky

Ľudstvo prežilo časť svojej existencie bez štátu / rodová organizácia, kmeň/. Rastúci počet obyvateľstva, spory o pôdu posilnili úlohu vojenských veliteľov, vyčlenila sa vrstva ľudí, ktorí komunikovali s bohmi – kňazi, vznikajú vrstvy, triedy, nerovnosť medzi ľuďmi.. Majetok sa stáva i súkromným a tak vzniká potreba jeho ochrany. Vzniká riadenie spoločnosti istými vybranými osobami /– vládnuca vrstva /a takto postupne vzniká štát a jeho orgány.

Štát je forma organizácie spoločnosti, je to neosobný mocenský mechanizmus, ktorého cieľom by malo byť efektívne riadenie, spravovanie územia a všetkého, čo sa na tomto území nachádza. / Ľudia, inštitúcie, majetok, príroda.../. Štát to sú inštitúcie, ktoré rozhodujú a kontrolujú.

Znaky štátu:

- **Štátna moc**, ktorá je viazaná na určité sústavy štátnych orgánov – spravuje vývoj na istom území
- **Štátne územie a hranice** - suchozemský povrch, vnútorné vodstvo, pobrežné vodstvo, vzdušný priestor, podzemný priestor, veľvyslanectvá, lode, lietadlá...
- **Štátne občianstvo** – trvalý právny vzťah medzi občanom a štátom, teda práva a povinnosti majú obaja.

Št. obč. možno nadobudnúť :

- Narodením
- Uzavretím manželstva s cudzím št. občanom
- Udelením št. občianstva na základe žiadosti
- **Štátne symboly** – štátny znak, vlajka, pečať, hymna
- **Štátna suverenita**– nikto nemôže zasahovať do záležitostí štátu

Funkcie štátu:

Vnútorné :

- Ochrana práv a slobôd občanov
- Ochrana súkromného a verejného majetku
- Ochrana verejného poriadku
- Ochrana prírody a kultúrnych pamiatok
- Tvorba pravidiel hospodárstva
- Podpora a rozvoj školstva, vzdelania, vedy, kultúry

Vonkajšie:

- Hospodárska, politická... spolupráca s inými krajinami, medz. organizáciami
- Zabezpečenie ochrany pred agresivitou, terorizmom zo strany iných štátov, organizácií, jednotlivcov

NAV - Ing. Vichnárová

1. Cirkev a jej znaky

Nicejsko-carohradské vyznanie viery.

Definovanie Cirkvi.

Vymenovanie znakov Cirkvi.

Vysvetlenie jednotlivých znakov Cirkvi (jedna, svätá, katolícka a apoštolská).

Učivo je žiakom vysvetlené prostredníctvom videokonferencie.

CHEM – Mgr. Mišeje

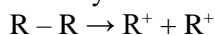
REAKCIE PLASTICKÝCH LÁTOK

Plasty sa pripravujú viacerými spôsobmi

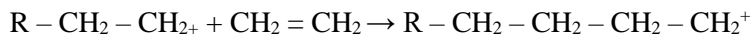
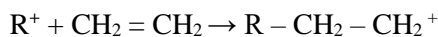
Polymerizácia

Je to proces, v ktorom sa spájajú nenasýtené monoméry do polyméru. Nevzniká pri tom vedľajší produkt. Napríklad vznik polyetylénu. Polymerizácia má tri fázy:

1. **iniciácia** – predstavuje začiatok reakcie. Pri radikálovej polymerizácii sa iniciátor rozpadne na radikály. Iniciátor je látka, ktorá zahajuje iniciáciu (iniciuje polymerizáciu)

2. **propagácia** – radikál reaguje s monomérom a reťazec sa postupne predlžuje.

3. **terminácia** – termináciou sa proces polymerizácie ukončuje, napríklad spojením dvoch narastajúcich reťazcov.

Polykondenzácia

Je to polyreakcia dvoch rôznych monomérov, ktoré majú najmenej dve rôzne funkčné skupiny napríklad: -OH, -COOH, -NH₂, atď.

Pri polykondenzácii vzniká vedľajší produkt – nízkomolekulová látka, napríklad voda H₂O, amoniak NH₃, alebo kyselina chlorovodíková HCl. Je to mnohonásobná reakcia, ktorá ma adično – eliminačný mechanizmus.

Polyadícia

je to reakcia dvoch rôznych monomérov, z ktorých každý má najmenej dve rôzne funkčné skupiny. Pri polyadícii dochádza k postupnému premiestňovaniu vodíkových protónov. Pri polyadícii vedľajší produkt nevzniká.

Rozdiel medzi polymerizáciou a polykondenzáciou

Narozdiel od polymerizácie pri polykondenzácii vzniká vždy vedľajší produkt – nízkomolekulová zlúčenina, napríklad H₂O - voda, NH₃ – amoniak, HCl chlorovodík - preto sa tieto polyméry odlišujú chemickým zložením od východiskových látok. Nazývame ich aj polykondenzáty. Polykondenzácia má narozdiel od polymerizácie stupňovitý priebeh, to znamená, že z reakčnej zmesi možno kedykoľvek izolovať makromolekuly s rozličnou dĺžkou polymérneho reťazca. Túto možnosť podporuje i vratnosť polykondenzačnej reakcie. Vznikajúci vedľajší produkt treba z reakčného prostredia odstraňovať, aby nenastal rovnovážny stav. Stupňovité polyreakcie sa od reťazových odlišujú aj z termodynamického hľadiska – zvyčajne sú to endotermické reakcie.

Najdôležitejšie polyméry vznikajúce polymerizáciou

1. **Polyetylén PE** – vyrába sa z etylénu. Je pevný, odolný voči vode, chemikáliám a mrazu. Vyrábajú sa z neho fólie a potrubia, fľaše na uskladňovanie chemikálií, úžitkové predmety: sieťky, cedidlá, vedrá a podobne, obalová technika. Barlén, Litén.
2. **Polypropylén PP** – vyrába sa z propylénu. Používa sa na výrobu fólií, obalovej techniky, ako elektroizolačný materiál, zdravotnícke potreby, textilné vlákna. Je odolný voči teplotám do 160°C. Mostén, Tatrén.
3. **Polyvinylchlorid PVC** – Vyrába sa polymerizáciou vinylchloridu. PVC je málo odolný voči vyšším teplotám – nad 45°C a mrazu. Služí na výrobu lepidiel a lakov, v nábytkárstve, vyrábajú sa z neho tyče. Novodur – nemäkčený, používa sa na výrobu rúrok a izolačného materiálu. Novoplast – mäkčený, používa sa na výrobu hračiek, plášťov do dažďa, hadíc, fólií, podlahových krytín a podobne. Mäkčený poznáme pod obchodným názvom igelit.
4. **Polytetrafluóretylén - PTFE** – Vzniká polymerizáciu tetrafluóretylénu. Používa sa na povrchovú úpravu lyží, kuchynského riadu, v chemickom priemysle a elektrotechnike. Je výborný elektroizolant, chemicky a tepelne odolný. Nazýva sa aj Teflón.
5. **Polystyrén - PS** - Vyrába sa polymerizáciou styrénu. Je dobrým izolantom, je tvrdý a priehľadný. Nemäkčený sa používa na výrobu napríklad misiek, mäkčený penový polystyrén sa používa ako obalový a izolačný materiál.
6. **Polyvinylacetát PVAC** – Vyrába sa polymerizáciou vinylacetátu. Je používaný na impregnáciu textilu, papiera, ako emulzná náterová látka – latex, pri výrobe lepidiel. Je nehorľavý a dobre priľnúci na materiály.
7. **Polymetylmetakrylát – PMMA** – Vyrába sa polymerizáciou metyl-metakrylátu. Je to priehľadná, pevná hmota. Nazývame ho aj organické sklo-plexisklo. Vyrábajú sa z neho kabíny

dopravných prostriedkov, kryty, používa sa na zasklievanie okien, v zdravotníctve na výrobu zubných protéz, v kostnej a kĺbovej chirurgii, na výrobu kontaktných šošoviek, ideálny termoplastický materiál. Umaplex.

Plasty vyrobené polykondenzáciou

1. **Polyestery – PES.** Použitie: na výrobu textilných vlákien, polyesterových sklenených laminátov

2. **Polyamidy – PAD**

Polyamidy sú pevné, odolné a veľmi dobre tvarovateľné, nekrčivé, elastické, ľahké.

Negatívne stránky PAD vlákien – nedostatočná priepustnosť vodných pár a vzduchu, spôsobujú kožné choroby.

Fenoplasty

Fenolformaldehydové živice – fenoplasty alebo bakelity – vznikajú polykondenzáciou fenolu a formaldehydu.

Táto polykondenzácia môže prebehnúť:

a.) **v kyslom prostredí** – vznikajú lineárne reťazce – Novolak.

Použitie novolaku – na výrobu lakov

b.) **v zásaditom prostredí** vzniká rezit s priestorovo sieťovanou štruktúrou. Rezit je nerozpustný a netavitelný. Použitie: elektrotechnické potreby a materiály (vypínače, zásuvky, kľučky na dvere a okná)

Aminoplasty

. Aminoplasty sa používajú na výrobu náterových hmôt, tmelov, spotrebného tovaru, obkladov a elektrotechnického materiálu.

Epoxidové živice

- Epoxidové živice sú tvrdé a dobre priľnavé. Používajú sa na výrobu lepidiel a epoxidových lakov.

Plasty vyrobené polyadíciou

Polyuretány

- Sú ľahké a pevné, používajú sa na výrobu lepidiel, textilných vlákien, penového molitanu.

ETV – Mgr. Janoušková

SVETONÁZOR

Svetonázor je ucelený pohľad jednotlivca na svet, systém myšlienkových pochodov, na základe ktorých človek hodnotí veci a javy vo svojom okolí. Formovanie svetonázoru ovplyvňujú rôzne činitele vonkajšie i vnútorné. Vytvára sa prirodzene a nepozorovane už v skorom detstve, hlavne vplyvom rodiny, pedagógov a okolia, ktoré ho formuje.

Svetonázor je teda ucelený systém politických, právnych, morálnych, filozofických názorov na svet. Sú to hodnoty, predstavy o svete, normy, ciele a idey, ktoré človek uznáva a dodržiava.

Formovanie svetonázoru

Pre každého z nás má utváranie vlastného pohľadu na svet mimoriadny význam. Práve teraz si možno prvý raz v živote kladiete otázky:

Kto som?

Aké je moje miesto v spoločnosti?

O aké ciele sa mám vo svojom živote usilovať?

V čom spočíva ľudské šťastie?

Formovanie - utváranie svetonázoru je poslednou fázou utvárania osobnosti človeka. Svetonázor ovplyvňuje vlastne celý život človeka.

Svetonázor je pre človeka základom, lebo je to práve toto, čo určuje jeho konanie, keď robí každodenné rozhodnutia, a preto je extrémne dôležitý pre život každého z nás.

Príklad: položíme jablko na stôl a sledujeme reakciu ľudí. Každý koná podľa svojho svetonázoru.

Botanik ho ihneď zaradi do skupiny.

Umelec vidí zátišie a nakreslí ho.

Obchodník s potravinami v ňom vidí zisk a dá ho na predaj.

Dieťa v ňom vidí desiatu a zje ho.

To, ako sa pozeráme na každú situáciu je ovplyvnené tým, ako sa pozeráme na svet vo veľkom.

Súčasťou svetonázoru je hodnotový systém, rozlišovanie medzi tým, čo je správne a čo zlé.

Svetonázor je skrytým meradlom hlboko v nás, ktorým meriame všetko, s čím sa v živote stretáme.

Ak niečo nie je v súlade s naším svetonázorom, pokladáme to za nesprávne. Problém však je, že každý má svoje meradlo a svoj uhol pohľadu. To, čo niekto v charaktere hodnotí ako pokrivené, druhý človek môže vnímať ako úplne správne. Existuje nejaké objektívne meradlo, alebo je človek mierou všetkých vecí?

Potreba tolerancie medzi ľuďmi s rôznymi svetonázormi

Každý človek má právo na vlastný svetonázor, má slobodu prejavu i viero-vyznania.

Slovo tolerancia má latinský pôvod a znamená trpezlivosť, znášateľnosť. Tolerancia je nevyhnutným predpokladom vzájomného spolužitia ľudí v rôznych spoločenských skupinách (rodina, pracovný kolektív).

Tolerancia v širšom zmysle znamená, že svojím postojom alebo praktickou činnosťou nebránime iným ľuďom vyjadrovať ich názory a praktické postoje, ktoré sú odlišné od našich.

Opakom tolerancie je intolerancia. Intolerancia znamená aktívne kladenie prekážok tým, ktorí chcú vyjadriť svoj názor alebo praktický postoj od nášho.

Tolerancia však nie je ľahostajnosťou k názorom a konaniu iných ľudí. Názory a konanie človeka, ktoré ohrozujú život a spoločenský rozvoj iných ľudí, sa nachádzajú za hranicou tolerancie. Takéto konanie by sme tolerovať nemali.

Tolerancia v užšom zmysle znamená predovšetkým uznanie iných svetonázorov a náboženstiev. Tam, kde štát ako predstaviteľ všetkých občanov začína oficiálne uznávať len jeden svetonázor alebo len jedno náboženstvo, dochádza skôr alebo neskôr k intolerantnosti, to znamená aktívne potláča ostatné názory (tak tomu bolo napr. za socializmu).

Úlohy na tento týždeň

1. Vysvetlite vlastnými slovami, čo je svetonázor.
2. Myslíte si, že už máte sformovaný svoj svetonázor?
3. Uveďte 3 príklady, čo by ste vo svojom okolí nikdy netolerovali (aj keď by mal človek tolerovať názory a konanie iných ľudí) – čo by bolo podľa vás už za hranicou?
4. So svetonázorom často súvisí aj otázka náboženského vyznania. Vygúglite si pojmy ateizmus a teizmus a vysvetlite ich

Odpovede pošlite obvyklým spôsobom do 20. 11. 14.00

DEJ – Mgr. Urbanová

Situácia v Rusku

- dlhotrvajúca vojna vyčerpávala všetky štáty, hlavne cárské Rusko
- hlad, nedostatok, rozvrat - vytvorili revolučnú situáciu, nespokojnosť všetkých vrstiev sa obrátila proti cárovmu absolutistickému režimu

- v Petrohrade - demonštrácie prerástli do ozbrojeného povstania. Uskutočnili sa 2 revolúcie:

1. Februárová revolúcia- 15. marca 1917 (27. februára podľa ruského kalendára) - cár Mikuláš II. odstúpil, k moci sa dostala Dočasná vláda (na čele knieža Lvov)

- pád cárizmu mal veľký ohlas vo svete, aj štáty Dohody za dôvod vojny považovali boj proti absolutistickým monarchiám

- Nemecko začalo **ponorkovú vojnu (1.2.1917)**

- v **apríli 1917** vypovedali USA vojnu Nemecku, v decembri aj Rakúsko- Uhorsku

- po februárovej revolúcii situácia v krajine veľmi zložitá

- v **apríli 1917** sa vrátil **Lenin** z emigrácie zo Švajčiarska

- Lenin vyhlásil program uchopenia moci bolševikmi a nastolenie diktatúry proletariátu

- **2. Októbrová revolúcia- 7.11.1917** bolševici v Petrohrade prevzali moc

- jedným z prvých dekrétov novej vlády bol **Dekrét o Mieri**, v ktorom bolševici požadovali ukončenie vojny a podpísanie mieru bez zabratia územia a bez platenia vojnových náhrad

- táto ponuka bola výhodná pre Nemecko a Rakúsko- Uhorsko a začali s Ruskom o mieri rokovať

- **3.3.1918 – Brest - litovský mier** - znamenal víťazstvo Nemecka na východe a súčasne možnosť presunúť vojská z východného frontu na západný

Koniec I. svetovej vojny

- na jar 1918 nemecká ofenzíva na západnom fronte bola neúspešná, v auguste sa dohodovým vojskám podaril rozhodujúci prielom, spojené anglicko-francúzske vojská postupovali k Sedanu

- v septembri požiadalo o mier Bulharsko, Turecko

- 24.10. začali talianske vojská útok proti Rakúsko- Uhorsku na rieke **Piave**, demoralizovaná Rakúsko-Uhorská armáda sa dala na útek

- **3.11.1918** podpísalo Rakúsko- Uhorsko vo **Villa Giusti** pri Padove prímerie s Dohodou

- **11.11.1918** podpísalo prímerie Nemecko v **Compiègneskom lese**

- vojna sa skončila- 10 mil. mŕtvych, 20 mil. ranených, veľké materiálne škody

Pripomínam tým študentom, ktorí doposiaľ neposlali projekt, aby to čoskoro napravili. **Urbanová**

EKN – Ing. Beková

▪ **Trh a trhový mechanizmus**

- **Základné ekonomické otázky**

- **Trhové subjekty**

- **Dopyt – krivka dopytu**

- **Ponuka – krivka ponuky**

Učebné texty poslané na **mailové adresy žiakov.**

TSV – Mgr. Gráčik, Mgr. Urbanová

Milí študenti, verím, že viacerí, ktorí ešte stále nezačali venovať pozornosť fyzickej aktivite, sa už zobudia. Naozaj je v záujme nás všetkých starať sa o svoje zdravie. Počínajúc zvýšenou hygienou, zodpovednosťou k sebe a i všetkým naokolo.

Fyzická zdatnosť (kondícia) je základný predpoklad pre všeobecné zdravie. Snažím sa robiť takú ponuku aby si každý našiel niečo, čo ho zaujme. Aj 5 minút riadeného cvičenia má zmysel. A ak si chce niekto poriadne zacvičiť, tak si v tých návodoch vie spraviť poriadny tréning. Preto na Vás apelujem v oblasti starania sa o svoje zdravie, fyzickú kondíciu, stravovanie, hygienu a prísun vitamínov.

Všetkým Vám držím palce. Buďte zdraví, zodpovední k sebe aj k okoliu.

Odkazy si nakopírujte do prehliadača.

Najprv pre tých, ktorí sa nevedia nakopnúť – video ako nebyť lenivý:

<https://www.youtube.com/watch?v=P-Kb8M-c3NA>

1. Rozcvičenie – 5 minútka na zahriatie: <https://www.youtube.com/watch?v=Ks-1KvKQ8f4>

2. Kruhový tréning na gauči - Pri každom cvičení máš presne určený počet opakovaní, pauzu si reguluješ sám do vydýchania, kladieme dôraz na techniku vykonania cvičenia. **Je tam len 6 cvičení.**

nenáročných. Intenzitu si upravíš počtom kôl cvičení. Na kvalitný tréning odporúčam 4 kolá cvičení. Viac či menej uprav si podľa seba.

Pred cvičením pozri video s inštrukciou: <https://www.youtube.com/watch?v=hBOntrscKQg>

A) **DREPY S ROTÁCIOU** 10 opakovaní: vykonaj drep s dotykom zadku na gauč, následne po postavení rotácia trupu doprava – následne doľava, počas celej doby cvičenia držíš vo vystretých rukách vankúš tlakom medzi dlanami.

B) **POKLUS SO STRIEDAVÝM VYKLADANÍM NOHY NA GAUČ** 30sekúnd

C) **ANGLIČÁKY S OPOROU RÚK NA GAUČI** 10 opakovaní: vzpor ležmo zo zapretím rúk o gauč – náskok do podrepu – výskok – odskok do vzporu

D) **BRUŠÁKY S VYLOŽENÝMI NOHAMI NA GAUČI** 12 opakovaní

E) **PLANK S NOHAMI NA GAUČI a ZANOŽOVANÍM** 16 opakovaní (8xkaždá noha)

F) **PLANK KNEE TO ELBOW** 12 opakovaní (6xkaždá noha): plank s nohami na gauči, striedavo doplníme pohyb Pkoleno k Plakt'u a Ľkoleno k Ľlakt'u

3. FIT TABATA: je vysoko intenzívny intervalový tréning, účinný pri spaľovaní tukov. 5 minút intenzity: <https://www.youtube.com/watch?v=x5risLMLWHE>

4. CVIČENIA PRE ODSTRÁNENIE BOLESTI CHRBTÁ:

<https://www.youtube.com/watch?v=YQGugiOzqL8>

ODV – Ing. Šestáková

Témy: Pokrmy na objednávku

Studené nealkoholické nápoje: ovocné a zeleninové šťavy, mlieko a mliečne výrobky

Študijný materiál poslaný na mailové adresy žiakov .

DŮ: Pripravte si doma smoothie alebo milk shake podľa vlastnej chuti, napíšte do zošitov receptúru a odfotené pošlite na môj mail do 20.11.2020. Počet porcií nechávam na vás. Prosím dajte si záležať aj na estetickom vzhľade pripraveného nápoja.

ODV – Ing. Emilová

Témy: Pokrmy na objednávku

Studené nealkoholické nápoje: ovocné a zeleninové šťavy, mlieko a mliečne výrobky

Študijný materiál poslaný na mailové adresy žiakov .

DŮ: Pripravte si doma smoothie alebo milk shake podľa vlastnej chuti, napíšte do zošitov receptúru a odfotené pošlite na môj mail do 20.11.2020. Počet porcií nechávam na vás. Prosím dajte si záležať aj na estetickom vzhľade pripraveného nápoja.